

Socialförvaltningen
Johanna Sohl

2024-01-23

Dnr SON 2023-646

Social- och omsorgsnämnden

Avveckling av verksamhet - Hagaberg HVB

Förslag till social- och omsorgsnämndens beslut

1. Uppdrag ges till socialdirektören att avveckla verksamheten vid Hagaberg HVB senast 2024-06-30.

Ärende

Mottagandet av ensamkommande barn och unga har minskat under senaste år och förvaltningen bedömer att driva Hagaberg HVB innebär alltför höga kostnader i förhållande till de få individer som prognostiseras vara målgrupp för insatsen under 2024. Mottagandet bedöms kunna drivas till lägre kostnad, utan avkall på kvalitet, inom andra former av dygnsvård som förvaltningen kan tillhandahålla.

Nämnden föreslås att avveckla HVB Hagaberg 240630.

Beslutsunderlag:
Tjänsteskrivelse – till nämnd, 2024-01-23

Bakgrund

Med ensamkommande barn avses *ett barn under 18 år som vid ankomsten till Sverige är skilt från båda sina föräldrar eller annan ställföreträdare*. Frågan om vem som kan anses som ställföreträdare aktualiserades vid Rysslands invasion av Ukraina och de barn som sökte sig till Sverige utan någon av sina föräldrar. De allra flesta barn och unga som kom från Ukraina kom tillsammans med en släkting. Denne släkting hade inte av Migrationsverket bedömt som ställföreträdande varför barnen räknades som ensamkommande.

Ensamkommande barn och unga kan aktualiseras genom tre sätt, det vanligaste är att Migrationsverket anvisar en ungdom till Linköpings kommun då den unge sökt asyl i Sverige. På samma sätt anvisas ett barn eller en ungdom från Ukraina som har sökt skydd enligt massflyktsdirektivet. Det tredje sättet ett barn eller en ungdom kan anvisas till Linköpings kommun är om hen är en person som har flytt från sitt land och som har blivit utvald av FN:s flyktigorgan UNHCR för att få flytta till ett annat land. Individens har då redan uppehållstillstånd när hen anländer till Sverige och Linköping.

Länsstyrelserna ska utöver att besluta om kommunalt, föra en dialog med kommunerna och möjliggöra omfördelningar av anvisningsandelar för asylsökande ensamkommande barn innan de fastställs av Migrationsverket. I överenskommelse mellan Ödeshög, Kinda, Ydre, Valdemarsvik och Vadstena övertar Linköpings kommun anvisningsandelarna för asylsökande ensamkommande barn under kalenderåret 2024 från berörda kommuner, vilket ger Linköpings kommun en anvisningsandel på totalt 21,0 promille. Enligt Migrationsverkets oktoberprognos 2023 (den senaste) innebär ett andelstal om 21 promille att Linköping anvisas knappt 12 ensamkommande barn och unga under 2024. I de 12 ryms både ensamkommande som söker asyl och ensamkommande som söker skydd enligt massflyktsdirektivet.

Avseende ensamkommande kvotflyktingar saknas liknande prognos som över de som söker asyl och skydd enligt massflyktsdirektivet. Under 2022 och 2023 har Linköping tagit emot 4 ensamkommande kvotflyktingar så det går att anta att antalet ensamkommande kvotflyktingar som kommer till Linköping under 2024 är mycket litet.

Linköpings kommun, Leanlink Råd och stöd, har under många år drivit HVB-vård för ensamkommande barn och unga. I dagsläget finns enbart ett HVB kvar i drift, HVB Hagaberg. Under de senaste åren har det skett en successiv minskning av anvisningar till Linköpings kommun och sommaren 2023 avvecklades stödboendet för ensamkommande på Barnhemsgatan. De ensamkommande som bedöms ha behov av insatsen stödboende placeras på Götgatans ungdomsboende. Det innebär att den enda verksamhet som enbart riktar sig till ensamkommande ungdomar är HVB Hagaberg.

I dagsläget har Linköpings kommun knappt 30 aktuella individer som har anvisats till Linköping som ensamkommande. Av dem är 6 stycken i dagsläget placerade på Hagaberg HVB. Utöver de 6 individerna köper Norrköpings kommun en plats av Linköpings kommun. Köpet prognostiseras pågå en bit in under vårterminen. Hagaberg HVB är dimensionerat för 19 individer.

En avveckling av Hagaberg HVB innebär att till viss del nya arbetssätt och placeringsalternativ behöver fastställas avseende målgruppen ensamkommande barn och unga. Socialförvaltningen ser över olika alternativ för att ett mottagande av ensamkommande kan ske med god kvalitet och enligt rättspraxis. Bland annat undersöks hur jourhem, familjehem och stödboende kan nyttjas vid andra behov än vad tidigare varit fallen samt vilken eventuell utökning av de verksamheterna som är nödvändiga. I arbetet har det skett dialog både med Socialstyrelsen och med IVO. Förvaltningen avser återkomma till nämnden med ytterligare information under våren i frågan.

Ekonomiska konsekvenser

Dygnsschablonen för barn och unga som sökt skydd är den samma oavsett om den ensamkommande söker asyl, skydd enligt massflyktingsdirektivet eller kommer som kvotflykting. Sedan årsskiftet har Migrationsverket sänkt dygnsschablonen avseende ensamkommande under 18 år från 1350 kronor till 1000 kronor per dygn. För ungdomar över 18 år är dygnsschablonen 750 kronor per dygn. Dygnsschablonen avses täcka de kostnader som kommunen har för den ensamkommande.

Prognosen för den totala intäkten avseende dygnsschablon för ensamkommande barn och unga som Linköping erhåller från Migrationsverket är drygt 7 mkr. Prognosen bygger på att Migrationsverket anvisar 12 ensamkommande till Linköping. Sedan tidigare år har det visat sig att prognosen och det faktiska utfallet inte har varit samstämmigt utan färre ungdomar har anvisats än vad prognosen uppgett. Det skulle innebära lägre intäkter än prognostiserade ovan. Av de anvisade ungdomarna placeras de flesta i dagsläget på Hagaberg HVB men några även i familjehem.

Prognosen är att de ensamkommande som skulle kunna vara placerade på Hagaberg HVB genererar intäkter av dygnsschablon om drygt 2 mkr. Utöver intäkten från Migrationsverket beräknas även en intäkt från Norrköpings kommun avseende köpt plats på Hagaberg om 300 tkr. SON har under 2023 ersatt tidigare Leanlink med 10,3 mkr kronor. Därutöver tillkommer 1,7 mkr i lokalkostnader. Med en beräkning att kostnaderna för verksamheten är oförändrade blir underskottet för 2024 att fortsätta driva Hagaberg HVB cirka 9,5 mkr.

Förvaltningen förhyr lokaler av Garnisonsfastigheter på Artillerigatan för verksamheten. Hyresavtalet gäller till och med 250630. Då

Garnisonsfastigheter avser att riva nuvarande byggnad på adressen pågår en diskussion för att om möjligt gå ur hyresavtalet tidigare. Svar i den frågan bedöms komma i februari månad.

Förvaltningen bedömer att med en förändrad vårdkedja kan kostnader för mottagandet sänkas. Ersättningen från Migrationsverket kommer ändå inte att täcka de kostnader som kommunen har för mottagandet.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Ärendet har informerats på MBL 240110 och kommer att förhandlas på MBL 240207.

Socialförvaltningen

Yvonne Thilander

Beslutet skickas till:
Klicka här för att ange text.